

ТАҚРИЗИ

Муҳаммад Абдураҳмон Наврӯз - доктори илмҳои сиёсӣ, профессор, узви вобастаи АМИТ, мушовири илмӣ ба диссертатсияи Сафарализода Хучамурод Қуддусӣ дар мавзуи «Таҳдидҳои замони муосир ва таъсири онҳо ба суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Таҳқиқоти диссертационии Сафарализода X. Қ. ба омӯзиши яке аз мавзӯъҳои мубрами замони муосир баҳшида шуда, дар таъмини суботи сиёсӣ ва амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳиммияти худро дорад. Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзҳои аввали ба даст овардани истиқлол бо таҳдиду хатарҳои гуногун рӯ ба рӯ гардида буд. Яке аз сабабҳои сар задани ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ низ натиҷаи таъсири таҳдиду хатарҳое буд, ки аз ҷониби нерӯҳои таҳрибкори дохилиу беруна ҳадафмандона ба вучуд оварда шуда буданд.

◦ Дар марҳилаи нави давлатдорӣ низ ба амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳдидҳои пуриқтидор таъсиргузорӣ намуда истодаанд. Дар байни онҳо афзоиши таҳдиду хатари созмонҳои терористику экстремистӣ, паҳн намудани ғояҳои тундгарӣ ва ифратгарӣ ба амнияти миллии кишвар мустақиман таъсиргузорӣ намуда истодаанд.

Бояд гуфт, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то имрӯз бо мақсади таъмини амнияти миллӣ ва ҳифзи суботи сиёсӣ як зумра санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва ҳуҷҷатҳои расмии стратегӣ қабул гардидаанд. Аз ҷумла, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бо терроризм», «Дар бораи мубориза бо экстремизм», «Дар бораи амният», Консепсияи таъмини амнияти иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Консепсияи амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба муқовимат ба экстремизм ва терроризм барои солҳои 2016-2020, Стратегияи муқовимат ба экстремизм ва терроризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 ва ғ. ба онҳо мисол шуда метавонанд. Гайр аз ин бо қарори Додгоҳи Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти як зумра ҳизбу харакат ва ташкилотҳои экстремистиу терористӣ дар қаламрави кишвар мамнуъ эълон гардидаанд. Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёмҳои солонаи худ ва баромаду суханрониҳои хеш пайваста пайомадҳои манғии таҳдиду хатарҳои замони муосирро ёдовар шуда, ба ниҳодҳои марбутаи давлат барои ба роҳ мондани муборизаи беамон бо таҳдидҳои замони муосир ниҳоят мубрам мебошад.

Ба ҳамаи ин нигоҳ накарда рушди босуръати василаҳои иттилоотию иртиботӣ, тағйирёбии вазъи геополитикии минтаҷа ва ҷаҳон сабабгори пайдоиши таҳдиду хатарҳои нав гардида истодаанд. Бо назардошти чунин вазъ таҳқиқи паҳлуҳои гуногуни ташаккулёбии таҳдидҳои замони муосир ниҳоят мубрам мебошад.

Ҳарчанд дар Тоҷикистон масъалаи мазкур таваҷҷуҳи сиёсатшиносонро ба худ ҷалб карда бошад ҳам, то ҳанӯз ин масъала дар илмҳои сиёсӣ ба таври ҷудогона таҳлилу таҳқиқ нагардидааст. Дар диссертатсияи Сафарализода Х.Қ. таҳдидҳои замони муосир ҳамчун объекти таҳқиқоти илмҳои сиёсӣ қарор дода шуда, сабабҳо ва омилҳои пайдоиши онҳо ба таври амиқ таҳқиқ гардидаанд. Диссертатсияи мазкур бо мақсади муайян намудани таҳдидҳои замони муосир ва нишон додани таъсири онҳо ба суботи сиёсии Тоҷикистон таҳия гардидааст. Дар раванди таҳқиқот муаллифи диссертатсия доираи васеи методҳои илмиро истифода намудааст. Методҳои истифоданамудаи муаллиф бо ихтисоси илмии диссертатсия мувоғиқат менамоянд ва барои ба даст овардани натиҷаҳои илмии боэътиҳод мусоидат кардаанд. Барои коркарди ҷанбаҳои назариявии таҳқиқот муаллиф доираи васеи адабиёти илмиро истифода бурдааст. Дар раванди асоснок намудани мавҷудияти таҳдидҳо назарияҳои сиёсӣ ва консепсияҳои гуногуни илмӣ истифода бурда шудаанд. Сарчашмаҳои иттилоотӣ ва заминаҳои эмпирӣ таҳқиқотро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои соҳаи амният, стратегия ва консепсияҳои давлатӣ, таҳқиқоти сотсиологӣ, расонаҳои ҳабарӣ ва ғ. ташкил медиҳанд. Муаллиф барои асоснок намудани тезисҳои худ сарчашмаҳои мазкурро фаровон истифода бурдааст.

Хулосаҳои пешниҳоднамудаи муаллиф боэътиҳоданд. Эътиҳоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо методҳои илмии истифодашуда, доираи васеи адабиёти таҳлилгардида, сохтори мантиқии кори диссертатсионӣ, истифодаи сарчашмаҳои зиёди иттилоотию маводи эмпирӣ, таҳлили воқеаву ҳодисаҳои руҳдодаи солҳои охир, ҳаҷми кофии интишороти муаллиф, маърӯзаҳои довталаб, тасвиби натиҷаҳои таҳқиқот дар раванди таълим ва пешбуруди фаъолияти идеологӣ асоснок карда мешаванд. Муаллиф барои шинохти таҳдидҳои замони муосир таснифоти алоҳида таҳия намуда, дар заминай он ду таърифи таҳдидро пешниҳод мекунад. Бори аввал дар илмҳои сиёсии ватанӣ таҳдидҳои замони муосир ба таври маҷмӯй дар доираи таснифоти пешниҳоднамудаи муаллиф таҳқиқ гардида, сарчашмаҳои пайдоиш ва таъсири онҳо ба суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шудааст. Барои таъмини суботи сиёсии кишвар, ба андешаи муаллиф, мафкурасозӣ воситаи асосии коҳиҷа додани таъсири таҳдидҳои замони муосир маҳсуб меёбад. Шояд чунин ҳам бошад, аммо аз назари вақт ва фазо соҳтани мафкураи нав марҳилаи хеле дуру дарозро дар бар мегирад, ки аз як насл ба насли дигар бояд интиқол ёбад.

Ба ҳамаи ин нигоҳ накарда, натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионии Сафарализода Х.Қ. аҳамияти назариявию амалий дорад. Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар он аст, ки барои омӯзиш ва пажуҳиши минбаъдаи ин масъала заминаҳои наверо мекушояд. Инчунин, маводи мазкурро барои мукаммал гардонидани барномаҳои таълимӣ ва китобҳои дарсии ҷомеашиносон истифода намудан мумкин аст. Хулосаҳои муаллиф барои татбиқи

стратегияҳои давлатӣ ва такмили минбаъдаи онҳо мусоидат мекунад. Диссертатсияро мақомоти дахлдори ҳокимияти давлатӣ метавонанд барои пешгирии таҳдидҳои замони муосир истифода баранд.

Боби якуми диссертатсия «Масъалаҳои назариявию методологии таҳқиқи таҳдидҳои замони муосир» аз чаҳор зербоб иборат буда, ба таҳлили мазмуну мундариҷаи таҳдид, шаклҳои гуногуни зоҳиршавии таҳдидҳо, асосҳои концептуалии шинохти хавфу хатар ва таҳдидҳо баҳшида шудааст. Дар боби мазкур муаллиф моҳият, хусусият, мазмуну мундариҷаи таҳдидҳоро нишон дода, барои ба таври дуруст муайян кардани табиати таҳдидҳо таснифоти худро пешниҳод намудааст. Ҳамзамон муаллиф дар доираи зербоби алоҳида тафовути байнҳамдигарӣ ва алоқамандии хавфу хатар бо таҳдидҳоро низ нишон додааст.

Ба андешаи муаллиф, шинохти таҳдидҳо ва муайян намудани сарчашмаи пайдоиши онҳо имкон медиҳад, ки таъмини амният дар сатҳи зарурӣ ба амал бароварда шавад. Бо ин мақсад, заминаҳои концептуалию назариявии шинохти табиати таҳдидҳоро таҳлилу баррасӣ намудааст.

Боби дуюми диссертатсия «Омилҳо ва сарчашмаҳои пайдоиши таҳдидҳои нави ҷаҳонӣ ва таъсири онҳо ба амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз чаҳор зербоб иборат буда, ба таҳқиқи пайдоиши таҳдидҳои беруна ва дохилӣ баҳшида шудааст. Дар боби мазкур пайдоиши як зумра таҳдидҳо натиҷаи пешрафти илмӣ ва тавсеаи василаҳои иттилоотию иртиботӣ номида шудаанд. Дар зербоби аввали боби дуюм муаллиф ба хулосае меояд, ки аксари таҳдидҳои беруна дар натиҷаи барҳӯрди манфиатҳои миллию геополитикии субъектҳои низоми муносибатҳои байналмилалӣ ба амал меоянд. Дар зербоби дуюм бошад пайдоиши таҳдидҳои дохилӣ натиҷаи барҳӯрди манфиатҳои шахсию гурӯҳӣ бо манфиатҳои миллии кишвар муаррифӣ шудаанд. Дар зербоби сеюм ва ҷорум дар заминай омӯзиши равандҳои сиёсию иҷтимоӣ асоснок карда мешавад, ки пайдоиши чунин таҳдидҳо, ба монанди бемориҳои сироятӣ, тағйирёбии иқлим, бухронҳои иқтисодиу иҷтимоӣ, ба амал омадани ҷангҳои иттилоотӣ, инқилобҳои ранга, ҳуҷумҳои иттилоотию идеологӣ, тарғибу ташвиқи ғояҳои экстремистӣ ва ғ. дар натиҷаи пешрафти илмию техникиӣ ва тавсеаи василаҳои иттилоотию иртиботӣ ба амал омадаанд.

Боби сеюми диссертатсия «Баъзе хусусиятҳои таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони соҳибистиқлолӣ» аз се зербоб иборат буда, ба таҳқиқи таҳдиду хатари «неруи нарм», инқилобҳои ранга ва паёмадҳои манфии шабакаҳои иҷтимоӣ баҳшида шудааст. Дар боби мазкур муайян гардидааст, ки «неруи нарм»-и субъектҳои таҳрибкор ба суботи сиёсии ҷомеа таъсири амиқ мерасонад ва устувории системаи сиёсии ҷомеаро аз байн мебарад. Шабакаҳои иҷтимоӣ бошанд дар шароити зиёд шудани шумораи корбарони интернет хатари паҳншавии ғояҳои экстремистию терористиро бештар намуда, барои ба амал омадани инқилобҳои ранга ва

бетартибиҳои сиёсӣ замина фароҳам меоваранд. Муаллиф ба хulosae меояд, ки барои пешгирии бетартибиҳои иҷтимоию сиёсӣ коҳиш додани таъсири неруи нарми дигарон ва пешгирӣ намудани пайомадҳои манфии шабакаҳои иҷтимоӣ хеле зарур мебошад.

Дар боби чоруми диссертатсия «Дурнамои таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити имрӯза» аз се зербоб иборат буда, ба омӯзиши зарурати мафкурасозӣ ва безарарагардонии таҳдидҳои идеологӣ ҳамчун заминаи муқовимат бо таҳдиҳу хатари терроризм, радиқализми динӣ ва экстремизми сиёсӣ бахшида шудааст. Дар зербоби аввали боби чорум марҳилаҳои ташаккулӯбии соҳти ҷамъиятӣ таҳлил гардида, дар марҳилаи дуюм, яъне марҳилаи мафкурасозӣ қарор доштани Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок мегардад. Бо назардошти аҳамияти мафкурасозӣ дар шароити афзоиши таҳдиҳу хатарҳои идеологӣ дар зербоби дуюм таъмини амнияти идеологии Ҷумҳурии Тоҷикистон заминаи муҳимми ҳифзи суботи сиёсии кишвар дониста мешавад. Инчунин, дар боби чорум таҳдиҳу хатари ҷерроризм, тундгароии динӣ ва экстремизми сиёсӣ низ таҳқиқ гардида, бо роҳи таъмини амнияти идеологӣ муқовимат намудан бо онҳо пешниҳод мегардад.

Дар хulosai диссертатсия натиҷаҳои асосии таҳқиқот ба таври мушаҳҳас таҳия гардидаанд. Дар идомаи хulosha тавсияҳои муаллиф барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот низ пешниҳод шудаанд.

Натиҷаҳои асосии диссертатсия дар монографияи илмии муаллиф нашр шудаанд. Вобаста ба мавзуи диссертатсия муаллиф 23 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандай Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст. Инчунин, муаллиф натиҷаҳои асосии таҳқиқоти худро дар конференсияҳои ҷумҳуриявию байналмилаӣ маърӯза намудааст. Ҳамаи ин далолат аз он медиҳанд, ки таҳқиқоти мазкур бо риояи бандҳои 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағиیرу иловаҳо аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, иҷро гардидааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ дар ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқот бевосита иштирок намудааст. Интихоби мавзуъ, муайян кардани объект ва предмети таҳқиқот, таҳияи мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, барои чоп омода намудани дастнависи мақолаҳои илмӣ, таҳияи рисола ва автореферат мустақилона аз ҷониби довталаб анҷом дода шудаанд.

Саҳми муаллифи диссертатсия дар таҳқиқи мавзуи илмии интихобшуда ва таҳлили паҳлуҳои гуногуни он дар ҳолатҳои зерин ифода мейбад: муаллиф барои коркарди ҷанбаҳои назариявию методологии объекти таҳқиқот, инчунин бо мақсади муайян намудани сатҳи омӯзиши мавзуъ доираи васеи адабиёти илмиро мавриди омӯзишу таҳлил қарор додааст; барои шинохти табииати таҳдидҳои замони мусоир таснифоти хоссаи худро пешниҳод кардааст; таърифи нави таҳдидҳоро пешниҳод намудааст; сарчашмаҳои пайдоиши таҳдидҳои замони мусоирро муайян кардааст; тавассути таъмини

амнияти идеологӣ роҳу усулҳои ҳифзи суботи сиёсии Тоҷикистонро пешниҳод кардааст.

Муаллифи диссертатсия Сафарализода X. К. қобилияти мустаъкилона гузаронидани таҳқиқоти илмиро дорад. Ӯ солҳои 2008-2010 аспиранти шуъбаи рӯзонаи кафедраи равандҳои сиёсӣ дар Тоҷикистони факултети фалсафа маҳсуб меёфт. Диссертатсияи номзадии худро дар давраи таҳсил дар аспирантура омода намуда, соли 2011 бомуваффақият ҳимоя намуд. Солҳои 2019-2022 докторанти кафедраи равандҳои сиёсӣ дар Тоҷикистони факултети фалсафаи Доғишгоҳи миллии Тоҷикистон буд. Дар ин муддат, барои омода намудани диссертатсияи докторӣ таҳқиқоти илмӣ анҷом дод. Аз соли 2011 то инҷониб дар кафедраи равандҳои сиёсӣ дар Тоҷикистон ба ҳайси асистенти кафедра ва баъдан дотсенти кафедра фаъолияти илмию омӯзгорӣ анҷом додааст. Дар ин муддат ба доғишҷӯёни ихтиносҳои «Сиёsat ва идораи давлатӣ» ва «Менечменти сиёсӣ» аз фанҳои сиёсатшиносӣ ва амнияти миллӣ дарс додааст. Натиҷаҳои таҳқиқоти худро дар раванди таълими фанҳои мазкур ба таври васеъ истифода бурдааст. Аз соли 2016 то инҷониб котиби илмии шурои диссертационии назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ ба шумор меравад. Тули панҷ соли охир аъзои ҳайати таҳририяи маҷаллаи илмии Паёми Доғишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Сафарализода X.К. дар атрофи таҳдиду ҳатарҳои замони муосир пайваста дар телевизион ва радиои давлатӣ баромад менамояд. Ҳамаи инро ба инобат гирифта, гуфтан мумкин аст, ки Ӯ аллакай омӯзгори хуби илмҳои сиёсӣ, таҳлилгару коршиноси масъалаҳои сиёсӣ ва муҳаққики соҳаи сиёсатшиносӣ мебошад. Дар баробари ҳамаи ин Ӯ муаллифи З китоби дарсӣ ва З воситаи таълимӣ низ мебошад.

Сафарализода X.К. дар диссертатсияи худ, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ пешниҳод шудааст, раванди таъмини амниятро аз якчанд марҳила иборат медонад. Шинохти табиати таҳдидҳо ва муайян кардани сарчашмаҳои пайдоиши онҳоро марҳилаи аввали таъмини амнияти миллӣ медонад. Дар таҳқиқоти худ зимни баррасии масъалаҳои чудогонаи марбут ба таъмини амнияти миллӣ ва ҳифзи суботи сиёсӣ онҳоро бо диди на вава дар доираи концепсияи илмии таҳқиқоти худ таҳлил менамояд. Ӯ дурустии ҳар як масъалаи баррасишавандаро бо далелҳои раднопазир асоснок намудааст. Муаллиф бо мақсади дуруст нишон додани табиати таҳдидҳо ба таҷрибаи давлатҳои мутараққӣ такя намуда, корҳои илмии олимони кишварҳои мазкурро таҳлил намудааст ва назарияҳои мавҷудаи таҳдидшиносиро дар омӯзиши таҳдидҳои замони муосир истифода бурдааст. Аз ҷумла, дар кори диссертационӣ назарияи «секӯритизатсия», «тавозуни таҳдидҳо», «неруи нарм» ва «барҳӯрди тамаддунҳо» на танҳо таҳлил гардидаанд, балки барои арзёбии равандҳои иҷтимоию сиёсии ҷомеаи муосир ба таври фаровон истифода шудаанд.

Сафарализода Х.Қ. дар таҳқиқоти худ бори аввал баъзе масъалаҳои таъмини амнияти миллиро ба баҳси илмӣ ворид намудааст. Аз ҷумла, ӯ исбот кардан меҳоҳад, ки таҳдидҳои соҳавӣ бояд аз таҳдидҳое, ки ба соҳаи мушаххас таъсир мерасонанд, фарқ карда шаванд. Масалан, таҳдидҳои иттилоотӣ бояд аз таҳдидҳо ба амнияти иттилоотӣ фарқ намоянд. Инчунин, ӯ вобаста ба мавҷудияти субъект, таҳдидҳоро ба чор гурӯҳ чудо намудааст: таҳдидҳои ошкоро, пинҳонӣ, антропогению техногенӣ, оғатҳои табиӣ. Дар таҳқиқоти худ на танҳо дар байни истиқлолияти давлатӣ ва истиқлолияти миллӣ фарқ мегузорад, балки алоқамандии ногусастани амният ва истиқлолиятро исбот менамояд. Дар мавриди ҳифзи суботи сиёсӣ марҳилаҳои ташаккулёбии соҳти ҷамъиятиро таҳлил намуда, дар марҳилаи дуюм, яъне дар марҳилаи мафкурасозӣ қарор доштани Ҷумҳурии Тоҷикистонро асоснок менамояд. Ӯ пешниҳод мекунад, ки суботи сиёсӣ тавассути таъмини амнияти идеологӣ бояд ҳифз карда шавад. Чунин мавқеи худро бо далелҳои гуногун асоснок менамояд.

Дар маҷмуъ, муаллифи диссертатсия Сафарализода Х.Қ. дорои ҷаҳонбинии илмӣ буда, аз ӯҳдаи мустақилона анҷом додани таҳқиқоти илмии муқаммал баромадааст. Таҳқиқоти диссертационии ӯ дорои соҳтори мантиқӣ ва проблемаи илмӣ мебошад. Методҳои илмие, ки аз ҷониби муаллиф истифода гардидаанд, барои ҳалли проблемаи илмӣ ва бомуваффақият ҷамъбаст намудани диссертатсия мусоидат кардаанд. Методҳои истифоданамудаи муаллиф ҳусусияти илмӣ дошта, бо ихтисоси интихобнамудаи муаллиф мутобиқат мекунанд. Автореферати диссертатсия ва интишороти муаллиф мазмуну мундариҷаи таҳқиқотро пурра инъикос менамоянд. Диссертатсия аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ бо ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мутобиқат дорад.

Ҳамин тарик, диссертатсияи Сафарализода Ҳуҷамурод Қуддусӣ дар мавзуи «Таҳдидҳои замони муосир ва таъсири онҳо ба суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёftи дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ таҳқиқоти илмии байтмомрасида мебошад.

Дар таҳқиқоти мазкур сарчашмаҳои пайдоиши таҳдидҳои замони муосир муайян карда шуда, роҳу усулҳои таъмини суботи сиёсӣ дар Тоҷикистон пешниҳод гардидаад. Аз ین рӯ, натиҷаҳои асосии диссертатсия ва ҳулосаҳои муаллиф дар таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳиммияти хосса доранд. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона анҷом дода шудааст. Таҳқиқоти мазкур дорои ягонагии доҳилий ва нуктаҳои муҳимми илмӣ мебошад. Ҳамаи натиҷаҳои таҳқиқот мустақилона аз ҷониби довталаб ба даст омадаанд, ки саҳми шахсии ӯро дар омӯзиши мавзӯъ нишон медиҳад. Бо назардошти гуфтаҳои боло ҳулоса намудан мумкин аст, ки диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо

тағириу иловаҳо аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад. Мазмуну мундариҷаи таҳқиқот бо мавзуи диссертатсия ва шинонномаи ихтисоси илмии 23.00.02 – Ниходҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мувофиқат менамояд. Муаллифи диссертатсия Сафарализода Хӯҷамурод Қуддусӣ сазовори дарёftи дараҷаи илмии доктори илмҳои сиёсӣ мебошад.

Мушовири илмӣ:

саҳодими илмии шуъбаи масъалаҳои сиёсии
муносабатҳои байналмилалии Институти фалсафа,
сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон,
доктори илмҳои сиёсӣ, профессор, узви вобастаи АМИТ
Муҳаммад Абдураҳмон Навruz

03.06.2024

Суроғаи мушовири илмӣ:
734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33.
Тел.: 992 93 505 1558
E-mail: tifk@mail.ru

Имзои профессор А.Н. Муҳаммадро тасдиқ менамоям.
Мудири шуъбаи кадрҳои ИФСҲ АМИТ

